

The Wall Street Journal: Splaskla jedna z největších bublin na Wall Street. Akcie startupů s elektromobily padly

- CZ24 News | 24. prosince 2023

USA: S většinou mladých firem, které se v posledních letech pokoušely prosadit na trhu s elektromobilitou, to jde z kopce. Vyplývá to z analýzy listu The Wall Street Journal, která se zaměřila na 43 společností, jež vstoupily na burzu ve Spojených státech mezi lety 2020 a 2022. Z nich se daří jen čtyřem, čtyřiatřiceti docházejí peníze, dvě pohltila konkurence, a tři dokonce zbankrotovaly. Akcie většiny těch, které zatím přežívají, už měsíce klesají.

Příběhy vybraných firem, které vsadily na čistě elektrický pohon nebo byznys s bateriemi do aut, se výrazně liší. Zcela zkrachovali výrobci automobilů Lords-town Motors, autobusů Proterra a dodávek Electric Last Mile Solutions. Společnosti Romeo Power, která vyrábí baterie, a Volta, jež se zabývá dobíjením, se prodaly za zlomek původní hodnoty. Většina zbývajících firem disponuje hotovostí, která jim má vystačit jen na část příštího roku. Ti šťastnější, jako automobilky Rivian a Lucid, vydrží s penězi přinejmenším do roku 2025.

Propady o desítky procent

Není proto překvapením, že mediánový pokles akcií analyzovaných firem činil osmdesát procent oproti ceně, za kterou se obchodovaly při vstupu na burzu. Ještě mnohem horší propad se ukáže při porovnání nejvyšších hodnot, jichž jednotlivé akcie dosáhly, a těch stávajících. Během pouhých dvou let se tak vypařily desítky miliard dolarů z valuací firem a kont investorů. „Byla to zdaleka nejšílenější bublina, jakou jsem kdy viděl,“ říká o tržním výplachu těchto společností Gavin Baker, investiční ředitel analytické společnosti Atreides Management.

Automobilka Rivian vstoupila na burzu v listopadu předloňského roku a od té doby odepsala 82 procent. Ve stejném roce 2021 se začaly obchodovat i akcie dalšího výrobce luxusních elektromobilů, společnosti Lucid. Postupně se vyšplhaly na více než padesát dolarů za kus, aktuálně jsou ovšem k mání za pouhé čtyři dolary. Od závěru roku 2021 setrvale klesá také Fisker, který lze pořídit za necelý 1,5 dolaru. Cena akcie tohoto e-autovýrobce se přitom v dobách největší slávy šplhala ke třiceti dolarům.

Samostatnou kategorií je startup Nikola, jehož zakladatel Trevor Milton podle čerstvého verdiktu podváděl investory a lhal o vyspělosti technologií automobilů, které společnost vyvíjela. Americký soud ho poslal na čtyři roky za mříže a vyměřil mu pokutu v přepočtu více než 22 milionů korun. Milton se proti rozsudku chystá odvolat, pádu akcií do hlubin Wall Street ale nemá šanci zabránit. Startup Nikola šel na americký akciový trh v polovině roku 2020, kdy dosáhl hodnoty téměř sedmdesáti dolarů za akcii. Od té doby až na pár pokusů o vzepětí setrvale klesá, za poslední rok odepsal dvě třetiny hodnoty, a nyní stojí necelý dolar.

Potížím nečelí jen výrobci e-vozů, ale také společnosti, které se zabývají například bateriemi. Na recyklaci těch ojetých postavil svůj byznys třeba kanadský podnik Li-Cycle Holdings. Kvůli rychle rostoucím nákladům pozastavil výstavbu své první velké továrny v Rochesteru, na niž se úvěrem 375 milionů dolarů měla podílet americká federální vláda. Další jednání o podpoře se komplikují, a kdo vsadil na akcie firmy, když šla na burzu v roce 2020, vykazuje ztrátu 94 procent.

S většinou mladých firem, které se v posledních letech pokoušely prosadit na trhu s elektromobilitou, to jde z kopce.

Mladí úspěšní rostou

Ve snaze investovat do objevu „další Tesly“ se spálili nejen drobní investoři, ale i ti velcí jako BlackRock, Fidelity Investments nebo Koch Industries. Do odvětví napumpovali stovky milionů dolarů, připomíná The Wall Street Journal.

Tak masivního úspěchu, jakým svět ohromila automobilka Elona Muska, zatím nedosáhla žádná zámořská firma z oboru. Jen za posledních pět let zaznamenaly akcie Tesly více než tisíci procentní zhodnocení. A Tesla dělá vše pro to, aby nedala konkurenci šanci ji dohnat ani nyní. Rozpoutala cenovou válku, když zákazníkům nabídla až dvacetiprocentní slevy. Dostává tak pod tlak i nejsilnější automobilky, začínající startupové výrobce aut tím zahání do boje o přežití.

Sama Tesla před pěti lety málem zkrachovala. Z potíží se ale vyhrabala a nyní platí za jednoho z lídrů trhu s elektromobily. Stejně jako konkurenční automobilky a firmy zaměřené na baterie však nyní

naráží na to, že trh s elektromobily roste pomaleji, než očekávali výrobci, poradenské společnosti i mnozí akcionáři. Podle agentury Bloomberg se elektromobily podílely na prodeji všech aut na světových trzích v prvním letošním pololetí patnácti procenty.

Celkem se má letos prodat čtrnáct milionů aut na baterie, meziročně o třetinu víc, z toho osm milionů v Číně, 3,3 milionu v Evropě a necelé dva miliony v Severní Americe. Ačkoliv se většině mladých firem zaměřených na trh s elektromobilitou nepodařilo prorazit, menšina těch úspěšných naopak velmi znepříjemňuje byznys tradičním automobilkám. Zatímco ještě v roce 2020 ovládaly mladé společnosti zaměřené výhradně na výrobu elektromobilů jako americká Tesla nebo čínské Li Auto jen jedno procento globálního trhu, letos drží asi sedm procent.

ZDROJ: The Wall Street Journal / E15 Zpracoval: Jiří Liebreich